

Issue	IC114	Migratie Edigas XML allocatie- en reconciliatieberichtenverkeer
--------------	--------------	--

Status:	Ter vaststelling ALV		
Versienummer:	1.0	Versiedatum:	23 augustus 2011
Documentnaam:	IC114 Migratie Edigas XML allocatie- en reconciliatieberichtenverkeer v10		

Behandeld door Issue Commissie:	Klantgerelateerd	Wholesale-E	Wholesale-G
			X

Raakt aan:	Kleinverbruik	Grootverbruik
Elektriciteit		
Gas	X	X

Impact op keten:	Ja / nee
codewijziging	Nee
berichten	Ja
ketenprocessen	Nee
centrale systemen	Nee
overigen	Nee

Mogelijke impact partijen	Ja / nee
systemen	Ja
processen	Minimaal

Vastgesteld door NEDU op	06-07-2011
Invoering in markt per	Najaar 2012

Contact	
ICWG	Joost.van.unnik@edsn.nl

Situatieschets:

Het huidige berichtenverkeer voor de wholesale allocatie- en reconciliatieprocessen gas maakt gebruik van Edigasberichten in respectievelijk versies 4 en 3. Beide versies betreffen zogenaamde Edifactberichten. Het huidige berichtenverkeer met Edifactberichten is sinds 2003 in gebruik. Hoewel het huidige berichtenverkeer technisch (nog steeds) bevredigend functioneert, zijn de volgende beperkingen te onderkennen:

1. De Edigas werkgroep ondersteunt de Edifact versies 3 en 4 niet meer; inhoudelijke wijzigingen aan de berichtdefinities zijn niet meer mogelijk. Dit betekent concreet dat de nu gewenste wijzigingen:
 - ☐ automatisering data-uitwisseling OV-exit contractering (IC020);
 - ☐ uitbreiden identifier reconciliatiebericht;
 - ☐ opnemen van $m(n)^3$ of calorische waarde in het BALL bericht;niet te realiseren zijn in het huidige berichtenverkeer. Dit geldt uiteraard ook voor eventuele toekomstige functionele wensen die leiden tot veranderingen aan berichten.
2. De Edifact berichtencarrier is een verouderde techniek die specifieke kennis en tooling vereist. Dit is vooral een probleem voor die partijen die de huidige berichten nog niet gebruiken: nieuwe PV partijen of PV partijen die gaan leveren op netgebieden. Zij zullen bij de verplichte certificering voor het berichtenverkeer moeten investeren in specifieke en verouderde standaarden. Maar ook voor bestaande gebruikers zal het huidige Edifact berichtenverkeer steeds meer een 'vreemde eend in de bijt' worden - ook qua tooling en expertise - nu meer en meer informatiestromen in wholesale gas in XML formaat geïmplementeerd zijn of worden. Voorgaande beperking betreft de berichten, het huidige AS2 protocol werkt goed, ondersteuning met tooling vanuit de IT is hiervoor ruimschoots aanwezig.

Vraag:

Hoe dient het berichtenverkeer ten behoeve van het allocatie- en reconciliatieproces Wholesale Gas berichttechnisch te worden ingericht om optimaal aan te sluiten bij de toekomstige ontwikkelingen (zowel ICT als de inrichting van het proces zoals bijvoorbeeld centrale allocatie & reconciliatie na invoering van het CAR) en wat is het juiste moment voor een dergelijke omschakeling.

Overwegingen

De vraagstelling is door een werkgroep - waarin zowel leden vanuit de Issue Commissie Wholesale Gas als leden vanuit de Technische Commissie zitten - opgepakt. De werkgroep heeft hierbij de functionele werkwijze¹ zoals vastgelegd is in de Allocatievoorwaarden Gas als uitgangspunt gehanteerd.

Door de TC is als lange termijn visie voor het inrichten van informatie-uitwisseling in de gasmarkt B2B XML webservices (SOAP) voorgesteld gebruik makend van het AS4 protocol (dat zich op termijn lijkt te ontwikkelen tot een marktstandaard). Voor het huidige berichtenverkeer geldt ten aanzien van deze visie:

1. Webservices met AS4 protocol zijn nog niet definitief gestandaardiseerd. Uniforme test- en certificeringmogelijkheden voor AS4 (voor grote tooling- en softwareleveranciers) bestaan nog niet. De technologie is nog jong en in ontwikkeling. Onbekend is, wanneer deze standaardisatie wel een feit zal zijn. In de praktijk betekent dit dat een implementatie nu een "eigen standaard" zal zijn en off-the-shelve (gecertificeerde) software (instellingen) van grote leveranciers niet beschikbaar is.
2. Webservices bieden maximaal voordeel bij een "dynamische" informatie-uitwisseling: transacties opstarten en meteen functionele respons verkrijgen of naar keuze op eigen initiatief ophalen van data op tijdstip naar keuze. Voor de huidige inrichting van het allocatie- en reconciliatieberichtenverkeer (point to point binnen tijdslimiet – batchgewijs - versturen van soms grote berichten) lijkt de fit minder te zijn. Het gebruik van webservices zou een betere fit geven in geval van een process redesign van het berichtenverkeer. Dit is echter buiten de scope van de werkgroep werkgroep en valt onder de TC lange termijn visie.

Verder in toekomst (na verdergaande standaardisatie en "maturing" van de webservices) en bij een process redesign zou er mogelijk een betere fit zijn met webservices. Denk hierbij aan het moment van een volledige inrichting van de centrale marktfacilitering (centraal aansluitregister, incl. centraal meten, alloceren en reconcilieren). Dit zal niet eerder dan ca. 2015 een feit zijn, mogelijk later.

Voorgaande is geen bezwaar tegen het gebruik nu van XML sec. XML is een standaard die breed wordt toegepast – binnen en buiten Wholesale gas – in de informatie-uitwisseling en is hiervoor in vele gevallen al een de facto standaard geworden.

¹ Het proces en inhoud van de informatie-uitwisseling blijft as-is, inclusief de actoren (RNB's, PV, etc.).

IC114: Migratie Edigas XML allocatie- en reconciliatieberichtenverkeer

Gezien voorgaande zijn voor de komende jaren grofweg twee scenario's denkbaar voor het huidige allocatie- en reconciliatieberichtenverkeer (beide scenario's gaan uit van de infrastructuur internet (HTTPS) als vervanger van het huidige VPN², maar wel blijft AS2 als protocol voor data overdracht en beveiliging. AS2 is gestandaardiseerd en functioneert nu – naar tevredenheid – als transportprotocol voor het VPN berichtenverkeer:

1. De huidige processen handhaven met de huidige Edigas (Edifact) versie 3 en 4 berichten. In de periode tot een overgang op nieuwe berichten (webservices) en nieuwe processen (bij volledige centrale marktfacilitering), tot 2015 of later gelden de volgende voor- en nadelen:

Voordelen

+ Geen investering/transitiekosten.

Nadelen

- Inhoudelijke (functionele) wijzigingen aan het berichtenverkeer zijn in deze versies niet mogelijk (geen ondersteuning en ontwikkeling meer door de Edigas organisatie). Geen oplossing voor uitwisseling van OV exit gegevens, het wijzigen van de identifier in de reconciliatie en mogelijke toekomstige wensen;
- Voor nieuwe toetreders geldt dat zij een "antieke" EDI-standaard zullen moeten implementeren (Edifact versie 3/4) als onderdeel van de licentie B (leverend op netgebieden) certificering.

2. De huidige inrichting migreren naar een functioneel aanpasbare versie van de berichten. Edigas versie 5 is een beschikbare XML (markt)standaard. Hiermee wordt ook een flinke eerste stap gezet (vervangen Edifact door XML) in de richting van de lange termijn visie van de Technische Commissie. In de periode tot een eventuele overgang op nieuwe berichten (webservices) en nieuwe processen (bij volledige centrale marktfacilitering), tot 2015 of later gelden de volgende voor- en nadelen:

Voordelen

- + De bij scenario 1. genoemde nadelen gelden hier niet: inhoudelijke wijzigingen als OV exit zijn mogelijk, voor nieuwe partijen is het gemakkelijker om een huidige en ondersteunde versie van XML Edigas te implementeren.
- + De kennis (en tooling) van XML is gemakkelijker op de markt te krijgen dan van EDI. Het scenario is hiermee ook een eerste goede stap in de richting van de marktstandaard XML.

Nadelen

- Migratie brengt voor de betrokken marktpartijen transitiekosten met zich mee.

² Waarvan de overgang gepland staat voor eind 2011 (issue TC 005a).

IC114: Migratie Edigas XML allocatie- en reconciliatieberichtenverkeer

De werkgroep stelt, dat wanneer de markt als geheel van mening³ is dat:

- o een functionele freeze van het berichtenverkeer tussen nu en 2015 of mogelijk langer onwenselijk is;
- o het onwenselijk is dat nieuwkomers (leverend) op netgebieden oude technieken en standaarden moeten implementeren;

een migratie van het huidige berichtenverkeer (Edigas Edifact versies 3 en 4) naar de vigerende Edigas versie 5 XML standaard geadviseerd wordt op een moment in de periode september – november 2012.

Binnen de werkgroep zijn 6 van de 9 marktpartijen van mening dat een migratie gewenst is met het oog op de volgens hen noodzakelijke functionele wijzigingen. 3 van de 9 partijen onderkennen zelf geen functionele wensen ten aanzien van de berichten (en hebben daarom nog geen positieve business case voor de investering) maar steunen wel een migratie als men marktbreed van mening is dat er wijzigingen zullen moeten plaatsvinden.

Oplossing:

De huidige berichten worden voor wat betreft inhoud zo veel als mogelijk 1 op 1 overgezet naar de huidige standaard Edigas XML (nu: versie 5). De voorgenoemde functionele wensen kunnen worden meegenomen:

- o in het berichtenverkeer opnemen van de OV-exit informatie-overdracht;
- o het 'oprekken' van de identifier in het reconciliatieberichtenverkeer om zo doubleren ervan te voorkomen;
- o het toevoegen van normaalkuubs of calorische waarde aan het BALL bericht.

Als infrastructuur voor de berichtuitwisseling wordt internet (https migratie is in voorbereiding voor uitvoering eind 2011) en AS2 (nu ook in gebruik voor het berichtenverkeer) gebruikt.

³ Ter toetsing in de ICWG en de ALV-Nedu

Invoeringsstrategie:

Ten aanzien van de invoering zijn de volgende aandachtspunten van belang.

Uitgangspunt is een big bang invoering (op een te kiezen dag/tijd in de periode september – november 2012). EDSN zal optreden als 'trekker' van de migratie.

De relatie met andere projecten zal beoordeeld moeten worden door de commissie sectorplanning.

Na accorderen zal een plan van aanpak worden opgesteld met voldoende ruime tijdslijnen voor de betrokken partijen.

Een testtool (zoals de huidige Kema testtool) zal onderdeel blijven van de berichtuitwisseling om een zo foutloos mogelijke migratie te bewerkstelligen en risico's te beperken wanneer nieuwe partijen invoegen in het berichtenverkeer.

Versieoverzicht:

- 0.1 Concept n.a.v. besprekingen in de werkgroep door Alef Tuinman, d.d. 31 mei 2011;
- 0.2 Concept, aangepast op basis van commentaarronde in de werkgroep door Alef Tuinman, d.d. 21 juni 2011;
- 0.3 Concept, aangepast op basis van commentaar in de ICWG door Alef Tuinman, d.d. 24 juni 2011;
- 0.99 Ter vaststelling ALV NEDU d.d. juli 2011;
- 1.0 Vastgesteld ALV NEDU, d.d. 23 augustus 2001.